

వార్తావళి

జేషయవార్తలు
మహాత్మాని విడుదలగుర్తి లాస్కరిగారి
తండ్రివార్య: కిష్టా ఆలోచనలు 4
8 వ తేదీ ఆఖరిభారత ప్రార్థనముగ సంవ
వరసని విధానిగారి సందేశము 4
ఏలూరులో ఇండ్ల సోదా 4
విదేశవార్తలు 7
భారత ప్రతినిధుల లండనువేరి. ప్రభుగారి
ప్రకటన 7
స్థానికవార్తలు 8
కాంబు ప్రేలుటగుర్తి వివరములు 8

ఆంధ్రపత్రిక

1933 సం. మేనెల 5-వ తేదీ

శుక్రవారము

సప్తాగారి

ఆశాభంగము

(1)

లండనుకు జాయింట్ కమిటీ కాన్వేన్షన్ నివసించు మొదటి భారతీయుల జట్టు వారు చేరిరి. సప్తాగారు తమవత్సరము నను సయకరణగారి పక్షమున గూడ తమయభిప్రాయమును తెలిపిరి. వీరిరువురు అత్యంతసహకారవాదు లయినను ఏపక్షమునకును చెందినవారు గాకుండుటచే, వీరి యభిప్రాయములు కేవల వ్యక్తిపరములే గాని, ఏ పక్షమువారిని సంబంధించినవి గావని తెలుపవచ్చును. ఇట్టివారికిగూడ వినువలెననిది. మూడు సంవత్సరములలో సప్తాగారు నాల్గు పర్యాయములు రాజకీయవ్యవహారముల నిమిత్తము ఇంగ్లండునకు వెడలిరట. నాల్గవపర్యాయముతో నయినను ఈ నాల్గవభారతము ముగియనని, సప్తాగారు భావించుచున్నారు. ముగియుట నిశ్చయమయినను, అనుకూలముగ ముగియునా అనుప్రశ్న గలదు. మూడు పర్యాయములు జరిగిన కాండుటేబిలు సమావేశములలో ప్రధాన ప్రశ్నలు విచారింపబడవలెను. అవి యన్నియు కమిటీల కంపబడెను. అంగీకరింపబడిన అంశము లయినను, శ్వేతపత్రములో పొందుపరచబడవలెను. రెండవ కాండుటేబిలు సమావేశమునకు వెడలి నపుడు గాంధీమహాత్ముడు ప్రధాన ప్రశ్నలు చర్చించబడిన, వ్యర్థముగ కాల యావన జరుగుచున్నదని, మొరలిడెను. కాని, సమావేశము ముగియ నున్న సమయమున ప్రధానప్రశ్న లభిత్వరేతముగ చర్చింపబడి ననియు, ఉపసంఘముల కిది పంపబడెననియు తెలిసినవిషయమే. మూడవ కాండుటేబిలు సమావేశమునం దయినను, యిటులనే కాల యావన జరిగెను. నిష్కర్ష గ నిర్ణయములు జరిగియుండలేదు. శ్వేతపత్రము నందు ప్రభుత్వోద్దేశ్యములే పొందుపరచబడెనుగాని, సభ్యులమధ్య జరిగిన ఒడంబడికలు గావు. సీబిలనర్వేయనంబంధమున ఇట్టియొకంబడిక ప్రోసిచేయబడెను.

జాయింట్ కమిటీసభలో నయినను తుద కీటులే జరుగుననియు, ఎంచదగిన నిర్ణయములు జరుగ ననియు భావించవచ్చును. సప్తాగారు తెలిసినటులు, నాల్గవపర్యాయమున గూడ అనుకూల నిర్ణయములు నిర్ణయింప నాశ్చర్యము

డదు. ఈమారయినను ఖండిత మగు అంత్యనిర్ణయములు జరుగవలె నని, సప్తాగారు కోరిరి. 1928-వ సంవత్సరమునుండియు హైందవసమన్వయము మై చర్యలను విచారణలను జరుగుచునే యున్నది. కాని సప్తాగారు సూచించినటులు అనుకూలఫలము గలుగవలెను. హిందూదేశపు ఆత్మలన్నియు నానాటికి అడుగంటుచున్నవి. శ్వేతపత్రముతో ఆత్మలు పూర్తిగ నంతరించెను. జాయింట్ కమిటీవిచారణవలన, ఫలప్రదమగు మార్పులు జరుగు ననునాశ్చర్యం ఏదీగలగలేదు. జాయింట్ కమిటీకి ప్రతినిధులుగ వెడలినవారికిగూడ ఆత్మలు లేకున్నవి. ఇందుకు సప్తాగారి నిరాశయే ప్రబలిందర్శనము. హిందూదేశమునందు రానురాను ఆశాభంగ పెరుగుచున్నదనియు, దానినితొలగించినగాని ప్రయోజనముండ దనియు, బ్రిటీషుసామ్రాజ్యములో హిందూదేశస్థానమును వెంటనే నిర్ణయించవలెననియు, సప్తాగారు హెచ్చరించిరి. సప్తా జయకరుగార్లు, దేశాత్మ వృద్ధిని గోరువారి ఆశయములను నిశ్చయించిరి. నిజ మగు స్వరచిపాలన మిచ్చినగాని, భారతదేశము సంపత్తి తెదదని, వీరు చాటిరి. తిరిగి విచారణలతో నిమిత్తములేక రాజ్యాంగ విధానము దానియంతట యదియే అభివృద్ధిగాంచి స్వరాజ్య గమ్యస్థానమునకు చేరుటలు ఏర్పాటు చేయవలయు నని, సప్తాగారి యభిప్రాయము. కాని శ్వేతపత్రమునందు అధినివేశరాజ్య మనుపద మేయుపయోగింపబడలేదు. దీని సెన్సడు శేర విలగనో సూచించబడలేదు. క్రమాంతరములగుర్తి ఎట్టినిర్ణయము గావించబడలేదు.

హిందూదేశమునం ది కారణముచే శ్వేతపత్రము తీవ్రపరివర్తనలకు లోనయ్యెనని, సప్తాగారు చాటిరి. అట్టి విమర్శనముల కెడములేకుండ, జయకరు సప్తాగార్లు సెలెక్టకమిటీలోనయినను చేయగలరా? సెలెక్టకమిటీసందర్భముల గాంచిన, వీరికోర్కె నెరవేరువార్లము గనుపించును. సెలెక్టకమిటీవారు నిన్ను మరలగూడెరి. రాజోపు వారమున మరలగూడెరట. అప్పుడును రహస్యసమావేశమే జరుగు ననియు, భారతీయప్రతినిధులు దీనినిగూడ హాజరుగటకు వీలులేదనియు, వార్తలు చెలుపుచున్నది. భారతీయప్రతినిధులు హాజరు గాముండే, జాయింట్ కమిటీలో ముఖ్యనిర్ణయములు జరుగు ననియు, భారతీయప్రతినిధులను రానిచ్చినపిమ్మట, స్వల్పపు సంతకంపులు జరిగి, కార్యక్రమము త్వరలో ముగింపబడు ననియు, సూచించవచ్చును. లేనియెడల సప్తాగారు ప్రకటించిన జాయింట్ కమిటీ సభలలో వెంటనే కమిటీ సమావేశములో వోటియకుండుట, వివరీతము గ దోషకమనదు. సప్తాజయకరుప్రభుత్వల కోర్కెలు సమంజసమయినచేగాని, నిజమగు స్వరచిపాలనమును హిందూదేశమునకు చేకూర్చుటకు జాయింట్ కమిటీ వారియెదుట వీరు గావించెడి సలహాలు విశేషముగ ఉపకరించుననితోషను. నాల్గవ పర్యాయముగూడ, సప్తాగారు ప్రభుత్వములు పూర్వభరితమునేచేకూర్చుచో, వింత యుండజాలదు.

మహాత్మునివిడుదల: లాస్కరిగారి విన్నపము

లేబరుప్రభుత్వమున పూర్వమంత్రయు, ప్రస్తుత లేబరుపక్షనాయకులు నగు లాస్కరిగారు రాజప్రతినిధిగారి కీర్తింది తంతివార్త నందిరి. "గాంధీగారిని విడుదల చేయవలయునని, మిమ్ములను ప్రార్థించుచున్నాను. వారిని కారాగృహములో దీర్ఘకాలముంచుటగాని, కారాగృహములో వారి మరణము సంభవించుటగాని, క్రైస్తవ మతమునకును, బ్రిటీషు జాతికినిగూడ శాశ్వతముగ నపమానము గలిగించును."

ఇంతకన్నను నెక్కుడు బలవత్తరముగ విన్నవించుటకు సాధ్యపడదు. లాస్కరిగారు భాగ్యత లేనివారగునని ప్రభుత్వభాగ్యతను, క్రైస్తవమత భగ్యమును, బ్రిటీషువారి కర్తవ్యమునుగూడ వారికి బాగుగ తెలియును. గాంధీమహాత్మునికనుకారాగృహమున నుంచుట, క్రైస్తవమతమునకును, బ్రిటీషుజాతికిని గూడ అపమాన మని, వీరు అనంద్యముగ తెలిసిరి. ప్రపంచశ్రేష్ఠుని కారాగృహ నిర్బంధమున నుంచిన అపభ్రాంతి ఇంగ్లండునెల్లపు డావరించె యుండును. నాగరికజాతు లన్నియు గూడ, నిందుకై అసంతృప్తినిజూపుచునేయున్నది. లాస్కరి బీ జోయిప్రాజ్ లిందునిమిత్రమై తలవెల్పుచునే యున్నాడు. ప్రస్తుతపాలకు లీ విషయమై యోచించక, దూరదృష్టి జూపక, తాత్కాలికలాభము నిమిత్తమై అసమంజస మగు చర్యలకు గడంగుచున్నారు. ఈ కారణముచే, మహాత్మునికమిటీ నిర్బంధమున నుంచుట అపమానకరమని, లాస్కరిగారు చెలుపవలసినవైనను. ఇంతియగాక, మహాత్ముని డిక్ మూడుదినములలో ఉపవాసము నవలంబించిపూవుచున్నాడు. అంతకు ముందును మహాత్ముని వదిలివెట్టి హరిజనసమన్వయమును ఉద్ద్యమ నేపకులతో సంప్రదించుటకు వారికి పూర్తికార్యముల నొనగూడ యింకను గనుపించున్నది. మహాత్మునికి ప్రాణోపద్రవము గలుగుచో మాత్రము వారిని విడిచిపెట్టుట కాలోచించదలసి, అస్సానియే పెట్టవలెనుగదా తెలిపి యుండును. ఇంతియగాక ఉపవాససమయమున బలవంతముగ నాహారము నెక్కించుటగుర్తిగూడ యోచించుటబట్టి, ఎంతటి సంకుచితమగు దృష్టి ప్రబలియున్నదో యూహించవచ్చును. లాస్కరిగారు మాత్రము ఇట్టివైఖరిని నిరసింపి, వెంటనే మహాత్ముని వదిలిపెట్టుట చేతులుపుచున్నారు. యం. యస్. ఆసిగారు గాంధీమహాత్మునితో ఉపవాసముగూర్చి సంప్రదించినచో, వారికి కారాగృహపు సూచించుటచేడెట్లుగాను అంగీకారమును నిరాకరించిరి. ప్రభుత్వమువారి కీ విషయమై ఆసిగారు తంతివార్తనందిరి. ప్రభుత్వమువారియను అనుష్ఠానానందోలేడో తెలియదు. అనుష్ఠానానందో, మహాత్మునికి తగినసౌకర్యముల నిచ్చును క్షేత్రములేదని విడితమగును. ఆసిగారు రాకవేళ రాజకీయవ్యవహారములగుర్తి ముచ్చటించెదరని, ప్రభుత్వమువారుతలచినను, గాంధీమహాత్ముడు డందుకు బూనరని తెలిసినవిషయమే. అట్టిస్థితిలో మహాత్మునితో సంప్రదించుటకు ఆసిగారి కవకాశమును నిరాకరించుట, ఏ విధమున జూచినను, భావ్యముగాజాలదు. గాంధీమహాత్ముని ఉపవాసమునకు మరనాడు వదిలిపెట్టెదరనునాహా చెలుపబడినది. ఇది ఎంతవరకు నిజమగునో ముందుగాని తెలియదు. ప్రభుత్వ వైఖరి ఎటులున్నను, ఇతరు లేట్టిసలహాల నిచ్చినను, మహాత్ముడు ఉపవాసమును మానదని నిశ్చయ మయినది. మొదట వలదనిన వారు గూడ మహాత్ముని నిర్ణయమును శిరసావహించుచున్నారు. హరిజననాయకుడు కీకాభాయిగారు, మహాత్ముని నిర్ణయము నామోదించుచు, ఉపవాససమయమున తమవధ్య నొకటూరిములో నివసించవలయునని, కోరిరి. మహాత్ముడు గూడ తమను విడుదలచేయుచో, హరిజనులమధ్య నివసించి, ఉపసంపాదనని తెలుపుట జూడ, హరిజనోద్ద్యమము మహాత్ముని కెంతప్రయ మయినదో యూహించవచ్చును. తాను ఈతను పును విడుచుచో, మరల హరిజనుడుగనే జన్మించెదననిగూడ, మహాత్ముడిదివరకు సూచించియుండెను. ఈకారణముచే మహాత్ముడు హరిజనసేవకై యావచ్చునని ఎటుల భారబోయుచున్నాడో గ్రహించవీలగును. మహాత్ముడు దీర్ఘమగు ఉపవాస దీక్షకు తాత్కాలిక యనుప్రశ్న గలదు. ఈవిషయమై దేవదాసుగారుగూడ భీతి

చూపిరి. ఇటీవల మహాత్మునిబరువు తగ్గినను, మహాత్ముని ఆరోగ్యము ప్రస్తుత సమయమున అద్భుతస్థితిలో నున్నదని, డాక్టరు దేశముఖుగారు తెలిపిరి. దీనిని బట్టి మహాత్మునికి ఉపవాసమునట్ల గల యుత్సాహము, వారి ఆరోగ్యమును కాపాడుటకు తోడ్పడునని నమ్మెదము. ప్రజలు హరిజనోద్ద్యమమునకై ఎక్కువ దీక్షతో నాలుగడి, మహాత్మునివరకును నిరపాయముగ ముగియుగాక యని వరమేర్పరుని ప్రార్థించుట భగ్యము. మహాత్మునిరక్షణకు వరమేర్పరుడే భాగ్యత వహించగలదని ఎంచవచ్చును. రాజభోజగారు హరిజననాయకులకు మహాత్ముడు లేఖ వ్రాయుచు, తానిదివరకు నలిపినత్యాగ మేమాత్రము చాలదనియు, అన్యత్యైత పూర్తిగ తొలగినగాని తనత్యాగము పూర్తిగాదనియు, వరమేర్పరుని యనుగ్రహమువలన అన్యత్యైత యను హాలాపాలమును తాను నివారించగలుగుదునను నమ్మకము తనకు గలదనియు, తెలిపెను. మహాదేవదేవతాయిగారు కీకాభాయిగారికి లేఖవ్రాయుచు, హరిజను లేక్కువపవిత్రులగుటకు యత్నించవలయుననియు, ఉన్నతజాతులవారు హరిజనులను హిందువులలో చేర్చుకొనవలయుననియు, పూనా ఒడంబడికను మార్చగూడదనియు, గాంధీగారిని ఉపవాసమును మానుమని కోరుట వ్యర్థమనియు తెలిపెను. అన్యత్యైతానివారణసంఘాధ్యక్షులు లగు బిర్లాగారు గావించిన ప్రకటనలో ఉపవాస ప్రారంభదిన మగు మేనెల 8 వ తేదీని ఆలభభారత ప్రార్థనదినముగ నేను నివలంబించవలసినదియు, గాంధీమహాత్ముడిదీక్షనుండి జయప్రదముగ బయల్పడుటలు ప్రార్థించవలయుననియు, ఇప్పటికన్న నెక్కువదీక్షతో హరిజనోద్ద్యమమును నిర్వహించుట కైదురు కృతనిశ్చయము గావలయుననియు, ఆరోజంతయు ఎల్లరును ఉపవాసము గావించవలయుననియు, హెచ్చరించిరి. అఖిల భారతప్రార్థనదినము, దేశమందంతటను మనస్ఫూర్తిగ నవలంబించబడుగాక యని కోరెదము. మహాత్మునిదీక్ష జయప్రదముగ ముగియకమానదు. సనాతననాయకులగు యశ. సుబ్రహ్మణ్య య్యరు గారు తంతివార్త నంపుచు, మహాత్మునితో తమ కెట్టి భేదములున్నను, వారి వలన సనాతనభగ్యమునకు విశేషపయోగము గలదని, తాము సమ్మచ్చున్నారమని తెలిపిరి. అందుచే, మహాత్ముని ఉపవాసము నిరపాయముగ ముగియవలయు సనాతనులుగూడ ఆనాడు ప్రార్థనగావించెదరుగాక యని కోరెదము.

జాయింట్ కమిటీ సభ్యులు:

అభిప్రాయ ప్రకటనము

కామన్సు సభలోను ప్రభుత్వ సభలోనుగూడ జాయింట్ కమిటీ సభ్యులు హిందూదేశముగూర్చి తమయభిప్రాయములను ప్రకటించిరి. తదితరవిషయమును ప్రకటించవచ్చునాయను ప్రశ్న గూర్చి కామన్సు సభలోను, ప్రభుత్వ సభలోనుగూడ తీవ్రచర్చ జరిగెను. కామన్సు సభలో నాక్యూగారి విషయమై ప్రశ్నించుచు, ఇండియా సహాయమంత్రి యగు బల్లగుగారు గావించిన ప్రసంగముగూర్చి ప్రశ్నించిరి. ప్రభుత్వసభలో జాయింట్ కమిటీ అధ్యక్షులు లిన్ లిత్ గో ప్రభుత్వ గారు వ్రాసినప్రతి వ్యాసముగూర్చి చర్చ జరిగెను. నాక్యూగారి విషయమై కామన్సు సభలో ప్రశ్నించి, రాజకీయ వివాదములో జాయింట్ కమిటీ సభ్యులు పాల్గొనవచ్చునా లేదా యని నిర్ణయంపవలెనని, అధ్యక్షుని నడిగిరి. ఈవిషయమై తా నెట్టినిర్ణయము గావించ వీలులేదనియు, జాయింట్ కమిటీ సభ్యులు ముందుగ తమయభిప్రాయములను చెలుపవీలులేదని నిశ్చేష మెక్కడను లేదనియు, ఆవిషయమై జాయింట్ కమిటీ

సభ్యులకు సలహానిచ్చుటకు తన కెట్టి హక్కులేదనియు, తానందు కీసమయమున పూనకొన ననియు, అధ్యక్షుడు జవాబిచ్చెను. ప్రభుత్వసభలో సీవిషయమై యింతకన్న దీర్ఘ చర్చ జరిగెను. లిన్ లిత్ గో ప్రభుత్వ గారు వ్రాసిన వ్యాసము సమంజసమేనా యని, ప్రశ్న యడుగబడి ను. లిన్ లిత్ గోగారు జాయింట్ కమిటీ కధ్యక్షులుగూడ నగుటచే, ఈ విషయముగూర్చి చర్చ యధికముగ చెలరేగి యుండుట వింతగాదు. రిడింగుప్రభుత్వ గారు జవాబిచ్చుచు, సెలెక్టకమిటీసభ్యుల వరును తమయభిప్రాయములను తెలుపగూడదని నిర్ణయము నిర్ణయము, ప్రతీసభ్యుడును ముందుగనే అభిప్రాయములను స్థిరపరచి కొనక సెలెక్ట కమిటీ విచారణను సావధానముగ నిష్పక్షపాతముగ తిలకింపవలయునను నియమముండుట మేలుగాని, ఎట్టియభిప్రాయములను వెలుపల తెలుపగూడదనుట పాడి గాదనియు, చాటిరి. రిడింగుప్రభుత్వ గారు రాకసభలో అధ్యక్షత వహించి, హిందూదేశముగూర్చి ముచ్చటించుచున్నారు. ఇంతియగాక, వీరు అమెరికను ప్రతిలో నొక వ్యాసమును గూడ వ్రాసిరట. తా మిట్టివ్యాసమును రద్దుచేయవలయునని, సభ్యులు గోరెదరా యని, రిడింగుప్రభుత్వ గారు ప్రశ్నించిరి. ప్రభుత్వపక్షమున హాయిలుమాం ప్రభుత్వ గారు ఆకున కంపని పోకనుటొందని జవాబిచ్చిరి. లిన్ లిత్ గో ప్రభుత్వ గారు జాయింట్ కమిటీ అధ్యక్షులు గాక ముందే యిట్టివ్యాసమును వ్రాసియుండిరనియు, యీసంగతి తనకు ముందుగ తెలిసియున్నచో, వ్యాసప్రకటనమును తాని ఆపివైచియుండుననియు, హాయిలుమాం ప్రభుత్వ గారు నుడివిరి. లిన్ లిత్ గో ప్రభుత్వ గారుగూడ సమాధానము తెప్పించు, తాను అధ్యక్షునిగ నియమింపబడెనని కల నయ న సూహించియుండలేదనియు, అటుల తెలిసియున్నచో తా నావ్యాసము నవలే వ్రాసియుండ ననియు, పిమ్మటగూడ వ్యాసమును రద్దుచేయుటగూర్చి తా నాలోచించియుంటి ననియు, అందువలన ప్రతికాధిపతికి వ్యము గలుగునని తనకు తెలిసిననియు, ఆ ప్రయత్నము నందుచే మానివేయవలసి వచ్చెననియు, నుడివిరి. దీనినిబట్టి లిన్ లిత్ గో ప్రభుత్వ గారు ముఖ్యముగ బాధించిన ప్రశ్న ధనసప్తముదన్న వేరుగాదు. ఎవరి విచక్షణకు వారిని వదిలిపెట్టవలయునని, రిడింగుప్రభుత్వ గారు తెలిపిరి. లేనియెడల సభ్యులకు చిక్కులు గలుగు నని వీరి యుద్దేశ్యము. లిన్ లిత్ గో ప్రభుత్వ గారు తెలిపిన సమాధానమునకు పిమ్మట, ఈ విషయము నికను చర్చించబనిలేదనియు, సభ్యులు తగిన విచక్షణతో జాయింట్ కమిటీలో నిర్ణయము గావించెదరుగాని, గ్రుడ్డిగ నిర్ణయంపదనియు, హాయిల్లాం ప్రభుత్వ గారు అభయ మొనగి, చర్చను నిలుపుటచేసిరి. జాయింట్ కమిటీ నిర్ణయమున కీ విషయమును వదలిపెట్టిరి. లిన్ లిత్ గో ప్రభుత్వ గారు వ్యాసములోని యభిప్రాయములతో మాత్రము హాయిల్లాం ప్రభుత్వ గారు పరీక్షించవలయును. మొత్తముమీద జైహార్దలు ప్రతి అంతరమునందును చర్చకడ మిచ్చుచు, పార్లమెంటుసభలలో గంధగోళము నలుపుచున్నారు. తుదివరకు వీరు విజృంభించుచునేయుండు రని తలంప నవకాశ మేర్పడుచున్నది.

ఆక్స్ ఫర్డ్ విశ్వవిద్యాలయము:

రాజకీయసభానిషేధములు ఆరునెలలు సహవాసము చేసినవారు పీఠకుడరను సామెతవిషయన, ఆక్స్ ఫర్డ్ విశ్వవిద్యాలయసభలలో, రాజకీయసభలు జరుగగూడదని నిశ్చేధించుట జూడ, ఇంగ్లండులోగూడ నిరంకుశాధికారవాసన, హిందూదేశమునుండి వ్యాపించుచున్నదని పొడగొట్టును. హిందూదేశమునందు విద్యార్థులు రాజకీయసభల గావించగూడదనియు, రాజకీయవిషయములలో పాల్గొనగూడదనియు, ఎల్లెడల హితవాక్యములు వినిపించు

చుండును. విశ్వవిద్యాలయ వార్షికోత్సవములలో గాని, తదితర ప్రదేశములందు గాని, యిట్టిసలహాలు ఎడతెరపి లేక గురిపెంబడుచుండును. హిందూదేశమునం దిది చరిపాటియయినది. ఇంగ్లండులో చాలకాలమునుండి విద్యార్థులు రాజకీయ వ్యవహారములను స్వేచ్ఛగచర్చించుచుండిరి. వీరు పార్లమెంటులో ఎన్నికలలోగూడ పాల్గొనుచుండిరి. ఆక్స్ ఫర్డ్ కేంద్రిట్టి విశ్వవిద్యాలయములో నిది సర్వాసామాన్యముగనుండెను. ఇప్పుడది పూర్తిగ నిశ్చేధించబడెను. ప్రాతపట్టును నొకదానిని విడిచెగాంచి, ఆక్స్ ఫర్డ్ విశ్వవిద్యాలయములో రాజకీయ సభానిషేధము గావించబడెను. దీనిలో మిస్ విల్సన్ నునగుగారు ముచ్చటించినెదరట. అందుచే సీనిషేధము విధింపబడెను. ఇట్టినిషేధమును తొలగింపవలెనని, ఆందోళన జరుగునని తెలియుచున్నది. దీనివలన మేముగూడ చూడవలయును.

సంగీతపు డిగ్రీ

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ మేర్పరచిన సంగీతపు డిగ్రీ మాతరగతులు ప్రారంభించబడినవి. ఈవిషయమై సత్యమూర్తిగారు గావించినవిన్నపమును స్థలాంతరమున ప్రచురించెదమి. గృత్రము, వీణ, ఫిడెలువాద్యములు నిపుణులగు వందతులచే నేర్పబడును. టైగరు, వరదాచార్యులుగారు ప్రధానోపాధ్యాయులు. సంగీతవిద్యకై మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము వారొనగుచున్న ప్రోత్సాహము నవకాశముగ కైకొని, ఇందు ఉన్నతవిద్య సభ్యునియట, మద్రాసు సామ్రాజ్యము ముందుకువచ్చెనరగాక యని కోరెదము. శ్రీవిద్యాస్థిలకు ప్రత్యేకముగ స్త్రీయూపాధ్యాయిని నియమింపబడునట. ఈ విద్య సాయంకాలమునందు మాత్రమే నేర్పబడునగాన, ఇతరసమయములలో తమ పనులను నిర్వహించుకొనువారి కభ్యంతరముండదు. స్కూలుపైసలుతరగతిలో వ్యాసయినవారందరను, దరఖాస్తుల నంపవచ్చును. మేనెల 22 వ తేదీన దరఖాస్తుల నంపవలయును. ఒక్కసంవత్సరములో శిక్షణ పూర్తియగును. సత్యమూర్తిగారి విన్నపము ఫలింప, పలువురువిద్యార్థు లితరగతిలో చేరి, సంగీతవిద్యను విద్యాధికు లభిమానించుట కవకాశము గలిగింది. మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయమువారి ప్రయత్నములకు తగిన ప్రోత్సాహ మొనగెదరుగాక యని కోరెదము.

బ్రిటీషుసభ్యుత్వమువారు:

బ్రిటీషుసభ్యుత్వమువలన, బర్లెండు ఇంగ్లండునుండి విడిపోవునని అర్థమగునాయను ప్రశ్నకు జవాబిచ్చుచు, అట్టి అర్థము నరి గాదని ప్రభుత్వమువారు జవాబిచ్చిరి. ప్రమాణము దీసికొనుట పైననే రాజభక్తి ఆధారపడదని నుడివిరి. ఇట్టివాడమునే దీక్షితిరాగా రిదివరకు చేసియుండిరి. ప్రమాణకట్టమును రద్దుచేసినమాత్రాన బర్లెండు సామ్రాజ్యమునుండి విడిపోవునను అర్థములేదని, దీక్షితిరాగా రు తెలిపిన యభిప్రాయమునే, బ్రిటీషుప్రభుత్వమువారి పుట్టు స్థిరపరచుచున్నారు. కాని దీక్షితిరాగా రు తెలిపినటులు, సామ్రాజ్యసంబంధము లొకటి వెంట నొకటి తొలగుట కిండువలన అవకాశ మేర్పడుననుటకు నందియుమలేదు. ప్రమాణపు రద్దుపట్టును, బర్లెండు ఒడంబడికకు ప్రతికూల మని మాత్రము ప్రభుత్వమువారి భిప్రాయపడుచున్నారు. దీక్షితిరాగా రిందుకు భిన్నాభిప్రాయము నిదివరకు తెలిపిరి. ఇకముందు బ్రిటీషుప్రభుత్వము వారే మి చర్చ కైకొందురని ఐదొండునై నిదివరకే ప్రతికారము లారంభమయ్యెను. ఇంకను నిట్టిప్రతికారముల సభికముగ బ్రిటీషుప్రభుత్వమువారి వలంబించుతారాయను ప్రశ్న జనించును. ముందే మి జరుగునో చూడవలయును.

_____

హరిజన సేవాసంఘ
సమావేశము

డి 30-4-1933 ఆదివారమునో జున తణుకు తొ
లూకా, మారుచేరు గ్రామ హరిజనసేవాసంఘా
ధ్యక్షులు ము||రా||రా||శ్రీ, మహా నందియ్య గారి

కాంగ్రెస్ కమిషను

1. ఈ కేసును గొంట్లపల్లి, హరిజన యువ పరిషత్ హరిజన పేట సాహిత్యవ్యవస్థను చేయించి ను మాన 500 (రూ) పురుషులు, బాల బాలికలచే సేవా శ్రమమును చేయించి హరిజన సేవా సంస్థ సేవా శ్రమముగర్ల దైవ ప్రార్థనశాల, హరిజనల ప్రతియంజ్ఞల కొరతల యంతరము పోయి నం దాల వసూలుచేసిరి. ఆ గ్రామశీయులు కొలవించి న దాలను సహాయముచేసిరి.

2. చందాల ప్రాగ్భవమునపును ముద్రాపాన నిషేధకరకర్తములు, జీవహింస, హరిజనహింస గల కరకర్తములు పంచిపెట్టబడిన, హరిజనుల వల్ల వచ్చిన చందాలలో కొంతమేరముతో పంట్ల శుకశర్మములు కొని సవన హరిజనులకు పంచిపెట్టబడిన,

3. హరివిభక్త యువకులకు మనస్సు పైనుబోయియున్న అన్ని పాపములనుబట్టి మరే అంశముగాను మునుపానాది పన్ను నశులగుచు యేదో వారికి పక్షాద్ధు ఫలకరములు వందపెట్టుటకీ ఆయా పేటలలో అతనిగానున్న వాస్తవ పుట్టమనేది.

4. మధ్యస్థానము కి గంటలకు, హరిజనులకు భవనలలో, హరిజనములకు పాదుమ జియ్యద్రుముగా భవనములే అన్నియులే 4 వాస్తవ సూత్రము నేతమై త్రాగుదు సురందీయు గొట్టుమాంసములు సురందీ కుచి కుక్కలకు సురందీ ఉపసాధ్యములు ముగ్ధులకు సురందీ కుచి కుక్కలకు సురందీ ఉపసాధ్యములు

5. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా పారిజనంపు గ్రామంలో భర్తల నాగిరెడ్డి నాయుడుగారి వంశకుటుంబం బిడ్డలు అడవికి వెళ్లి నిర్మాణము గురించియు, నాగిరెడ్డి నాయుడుగారు వంశపు వల్లంబున (శ్రీ) నాగిరెడ్డి మహాత్ముని నాగినవలన, భారతదేశ నాయకులు, పరిజన అభివృద్ధి గురించి, చేయవలసిన కార్యక్రమముల గురించి "దీర్ఘముగా" సవర్ణపరిశీలించెను.

(8) పారిజన బాలబాలికల వేలం ఆంధ్రప్రదేశ్ పారిజనంబు యొక్క చందాలలో ఆంధ్రప్రదేశ్ పారిజనంబు యొక్క చందాలలో, బిడ్డలను గెలవడానికి భుక్తములైన వారు, బిడ్డలను గెలవడానికి దిన బాలబాలికలకు అర్హులైన వారు పాల్గొనెను.

(7) తేజవర తామ్రాకావర్ణ ప్రసిద్ధిచెందునగు
రును. హరిజన సంగ్రహాధికరణ లగు ముగి రా
రా! శ్రీ! ముగ్ధ ప్రాచీన తీర్థపురాణాధ్యాప
జునియదానవాదులను సవరణ చేయుటకు ప్రసిద్ధ
టుగారును హరిజన సంగ్రహాధికరణ నగు మ
రా! రా! శ్రీ ద్వారకాప్రసాద బహినిగారును, హ
జన ప్రశస్తిపాతకాలకును. ఎత్తివేసి జాయంబు
పాతకాలకు కలిపి హరిజనుల అభివృద్ధి కై త
పాతకమును ముగియ యా సభాపాతక వారి సేవ
యో కొనినాడును బాగు.

8 వారినులను దేవాలయ ప్రవేశము నుగించి,
యూ, వారినులను గల యిద్దరునులనుగించి,
యూ, తిర్వానునుల చేసియు, వారిజన నేవాడ
ఫునును భారతదేశము విరిగిన స్థానినిని
దాద్రా నీశ్వకాలములో అప్పుకొనెనా నులను
చేసి వారినులను ఉడిగించగలమును శ్రీ గా
ధినుకొనెనా వారిని భారతదేశ వారినులను యా
దాద్రనులను, వారిజన నానులను యా
వారు విడిచిలిగా కొనియాడుచున్నారు.
తమకరి అప్పుకొని అంతిమవ్యాధి
తోనుకరతో ధునియతోను సుదర కార్యక్రమ
ము జన్మకదముగా ముగించుకొనెను.

సాక్షాత్ పట్టయ్య
హరిజన సేవాసంఘ కార్యకర్త
తణుగుతాయాకా మరుఁచేరు
జూయియి.విమరుల
కోయంబత్తూరు, ఏప్రిల్ 29:—
కోయంబత్తూరు, తైలవంబి రాజశేయ ఖయ
చీలు ఈ దినమవారు ది 27.4.88 మ తేది సాయం
తొం 5వ గంటకు (Unconditional Release
తయయితి.

1. శ్రీయుక్త గరిష్ఠ కుశాలాపుగారు
కెద్రాపురం తూర్పుగోదావరి, 2 ఆర్. నల్లెశ్వర
గారు ధారాపురం, కోయంబూరు, 3 పి. ఆర్.
అయ్యకంటెటి నందిగోడగారు పరిపురం, 4
ఎ. మాణిక్యగారు, కాశీఖులపాలెం, కోయం
బూరు, 5 రాజ గోపాలం పోలవరం, కో
యంబూరు, 6 ఎ. కె. రామనగటి నారాయణ
స్వామి కాలపల్లి 5 మలబారు, 7 కె. సి. అయ్య

తెలంగాణ, అలహాబాద్, యస్. మలవాడ, 8 డి.
వకీలు పి.కె. గౌరాప్రసాద్, కోయంబూరు, 9
స్వామి కృష్ణశంకర ప్రభులకృష్ణ, కోయంబూరు,
ఆ రాత్రి హ్యాంబుర్గులో పయనము చేలిరి.
(2. వి.)

విశ్లేషణ

మా అన్యతాంజన ప్రకటనకై
అనేక చిత్రకావ్యాలు, మా అనుమతి తీసికే
వారికి తోచిన చిత్రమును వ్రాసి పంపి
దరు. అటువంటివి యేదియు మా అంగీ
కారము తీసికే వ్రాసి పంపవద్దు తెలియ
గోచదము.

మద్రాసు సీమరు వార్తలు

5—5—1933

హామిర, రులో నున్న సీమకులు

నీమనుష్యుడు   వాళ్ళనున్న   బయలుదేరి

ప్రతిమధ్య	పదము	తేది
చెన్నైవాసా (కాకినాడ, విశాఖపట్నము, గోపాలపురి, కలకత్తా)	7	
రోహ (మైట్టన్)	9	
రాజాపు ట్టిమరులు		
మైదాన్ (కాకినాడ, కలకత్తా)	6	
సురదా (మదిరిపట్నము విశాఖపట్నము, కలకత్తా)	6	
గుబరాట్ (డక్షిణ ఆఫ్రికా)	7	
జూపాన్ ఫోన్ (కలకత్తా)	7	
లాహూర్ (లండన్, రాబర్ట్ డామ్, ఆన్ బోవర్స్)	8	
సింఫ్ కెర్ (కలకత్తా)	9	
ఎరియూపియా (రంగూన్)	8	
టిజికా (కలకత్తా, రంగూన్)	10	
జపరా (బొంబాయి, కరాచి)	12	
సహార్ (బొంబాయి)	12	
సిటీ ఆఫ్ మంజెర్ (రంగూన్, కలకత్తా)	13	
జేహర్ (కలకత్తా)	14	
సిటీఆఫ్ సింగపూర్ (అమెరికా)	14	
ఓర్నా (కలకత్తా)	14	
ఎరికాపురా (రంగూను)	15	
మొయనియా (జిబ్రాల్, మార్శేల్సు, లండను, హవేర్, రాబర్డారం, హోబర్న్, స్కాండి నేనియా)	16	
క్లాన్ మెక్ (లండను)	16	
బారాన్సిగ్ (కలకత్తా)	17	
మన్యుమన్యు (రాబర్డారం, హోబర్న్)	18	
అత్తెలిడ్స్ (సింగపూర్, స్వెన్స్, హైఫాంగు)	18	
రాజాల (పెనాంగు, సింగపూరు)	19	
క్లాన్ మెక్ యర్ (కలకత్తా, చిటాంగు)	19	
వాల్పి (రంగూను, కలకత్తా)	19	
మట్రా (కలకత్తా)	20	
సహార్ (కలకత్తా, అమెరికా)	20	
దుమానా (మార్శేల్సు, లండను, ఆంట్యర్సు, రాబర్డారం, హోబర్న్, బ్రీమన్)	21	
సిల్వర్ బిల్గ్ (ఫెస్టివ్ ట్టు తీరములు)	22	
ఎరియూపియా (రంగూను)	22	
ట్రాయన్ ఫెల్సు (కలకత్తా)	26	
సిటీ ఆఫ్ లింక్స్ (కలకత్తా)	26	
కాంపెయన్ (మార్శేల్సు)	27	
సిటీ ఆఫ్ సిటీ లండను, డెకాకర్సు)	27	
క్లాన్ మెక్ డెట్ (లండను)	29	
ఎరికాపుర (రంగూను)	29	
సుమత్ర (కలకత్తా, రంగూను)	31	

రెళ్ళ రాకపోకలు

(1932 సెప్టెంబరు 1 వ తేదీ నుండి)

మద్రాసు పెరిటల్సు నేనునందు			
బండ్లకేర	బయలు కేరవళ	కచ్చు కేర	
కలకత్తా మెయిలు రా.	8 80	ఉ.	8 15
వాల్తేరు ప్యాసింజరు ఉ.	7 55	ఉ.	7 50
వాల్తేరు పాన్సుప్యాసింజరు రా.	7 80	సా.	6 0
బొంబాయి మెయిలు రా.	8 40	ఉ.	5 55
బొంబాయి ఎస్సెన్షియల్ ఉ.	8 80	సా.	5 10
రామనూరు ప్యాసింజరు ఉ.	9 20	సా.	8 45
కలీకుంట ప్యాసింజరు	—	ఉ.	9 45
,, ప్యాసింజరు	—	రా.	9 22
బెంగళూరు మెయిలు రా.	9 80	ఉ.	6 15
బెంగళూరు ఎస్సెన్షియల్ మ.	1 0	మ.	2 10
బెంగళూరు ప్యాసింజరు రా.	9 40	ఉ.	5 80
బెంగళూరు ప్యాసింజరు ఉ.	6 15	రా.	7 40
కొల్కత్తా ప్యాసింజరు మ.	12 45	మ.	2 0
ఆల్మోరా ప్యాసింజరు సా.	6 80		
యస్. బి.ఆర్. మెయిలు సా.	8 5	ఉ.	7 15
సింగిరి ఎస్సెన్షియల్ రా.	9 15	ఉ.	6 85
రాంధ్రులంక ఎస్సెన్షియల్ ఉ.	7 45	రా.	7 0
కావలి ప్యాసింజరు మ.	12 85	మ.	2 4
కాటక్ ప్యాసింజరు సా.	5 80	—	

